

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4196/2019
09.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милорад Бојчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јово Кртинић, адвокат из ..., ради предаје непокретности, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 6613/18 од 11.06.2019. године, у седници одржаној дана 09.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 6613/18 од 11.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку П 88/18 од 06.07.2018. године, у ставу 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да са означеног дела кат. парцеле ..., лист непокретности ... КО ..., уклони камен и шут и да тужиоцу наведени део парцеле преда у посед и омогући несметано коришћење. У ставу 2. изреке тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка.

У жалбеном поступку, Апелациони суд у Нишу донео је дана 11.06.2019. године пресуду Гж 6613/18 којом се укида наведена првостепена пресуда и пресуђује тако што се усваја тужбени захтев и обавезује тужени да уклони шут и камен са означеног дела кат. парцеле ... и да ово земљиште преда тужиоцу у државину. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужени побија пресуду донету у другом степену, из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по ревизији туженог у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), па је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју

ревизијски суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка у садржини ревизије није конкретно указано.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник кат. парцеле бр. ..., која се налази на месту „...“ коју чини земљиште под зградом у површини од 0.00,49 ha и ливада треће класе у површини од 0.22,29 ha. Даље је утврђено да су седамдестих година претходног века тужилац и деда туженог водили државински спор пред Општинским судом у Мајданпеку, јер је тужени у том спору (деда овде туженог) на кат. парцелу бр. ... КО ... набацао земљу, камен, смеће и друге отпатке, посекао орахово дрво и поставио бандеру (стуб за електричну енергију). Ова парница је окончана судским поравнањем од 10.04.1979. године, према коме је тужени платио накнаду штете за посечени орах и постављање стуба, а тужилац је одустао од захтева за државинском заштитом. Након тога, међу истим странкама је 1980. године вођен парнични поступак који је, такође, окончан судским поравнањем, према коме је овде тужилац уступио деди овде туженог у својину и државину део парцеле бр. ... (који ће у јавним књигама бити уписан као кат. парцела ...) у укупној површини од 0.01,41 ha, уз накнаду од 20.000,00 динара. Уступљени део земљишта се налази са леве стране пута, посматрано ка северу, уз кућу туженог. Део парцеле, поводом кога се води овај спор, налази се са десне стране тог пута.

Из садржине налаза и мишљења судског вештака геодетске струке Живорада Манојловића и приложене скице, утврђене су линије међа према стању у геодетском лабораторијском катастра непокретности за КО ... и идентификована је спорна површина на којој је тужени депоновао камен и шут, све у мерама и границама прецизираним у садржини овог налаза.

Код напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је заузео став да тужени користи део парцеле тужиоца на исти начин како су то чинили његов отац и деда, као савесни држалац, по основу судског поравнања, у трајању дужем од 20 године, због чега је применом члана 28. Закона о основама својинскоправних односа одбио тужбени захтев, као неоснован.

Другостепени суд није прихватио изложени материјалноправни закључак првостепеног суда, дајући у прилог томе образложење да је тужилац као власник непокретности на основу члана 37. став 1. Закона о основама својинскоправних односа овлашћен да захтева враћање непокретности која се неспорно налази у државини туженог.

Супротно наводима ревизије, другостепена одлука је правилна.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право, када је извео закључак да је тужбени захтев основан и за своју одлуку дао јасне разлоге, које овај суд у битном прихвата.

Тужилац је уписани носилац права својине на земљишу на кат. парцели бр. ... КО ..., чији део тужени неовлашћено држи и користи за одлагање камена и шута. Наведено произлази из налаза и мишљења судског вештака геодетске струке, који је након увида на лицу места изложио однос између фактичког стања и стања у јавним књигама, те исто приказао у приложеној скици. Значајно је напоменути да спорни део

земљишта не представља земљиште које је тужилац уступио правном претходнику туженог по основу судског поравнања од 14.09.1981. године (које се налази лево од пута, за разлику од спорног земљишта које се налази десно од пута). Како је тужилац доказао право својине на спорном делу непокретности, те како је неспорно да је иста у поседу туженог, то је правилно примењен члан 37. Закона основама својинскоправних односа од стране другостепеног суда када је обавезан тужени да тужиоцу преда у посед спорни део непокретности ослобођен од ствари.

Тужени у садржини ревизије, поред осталог, указује на погрешну примену материјалног права из члана 54. Закона основама својинскоправних односа. Сматра да је спорни део парцеле користио у трајању дужем од 20 година (делимично непосредно, а делимично преко правних претходника – оца и деде), чиме је стекао право службености коришћења парцеле тужиоца, по основу одржаја. Овакав ревизијски навод се не може прихватити као основан. Успостављање службености на туђој непокретности (послужном добру), према члану 49. Закона основама својинскоправних односа, могуће је само ако је то неопходно за коришћење повласног добра. Дакле, битан елемент код успостављања службености јесте нужност употребе туђег добра, а ради коришћења сопственог. Само на тај начин може се пуноважно сузити стварно право власника послужног добра у корист имаоца повласног добра, у чију корист се конституише уже стварно право. Из резултата целокупног доказног поступка не произлази да је тужени користио суседну парцелу тужиоца ради складиштења камена, шута и отпада јер му је то било неопходно ради коришћења сопствених непокретности. Заузети део парцеле тужиоца се не простире уз кућу туженог, већ је путем одвојен од његовог земљишта и куће, а тужени током поступка није износио разлоге због чега би спорни део земљишта тужиоца могао имати карактер послужног добра у односу на његове непокретности. Осим тога, значајно је напоменути да је заузео спорног дела парцеле, према исказу тужиоца, извршено тек 2013. године, током његовог боравка у иностранству, из чега произлази да није протекао законски рок за стицање права службености на основу одржаја.

Нису од утицаја на другачију одлуку ни ревизијски наводи туженог да је тужилац део спорне парцеле оградио жицом, а да део који је он (тужени) заузео није био ограђен. Чињеница да је тужилац део своје непокретности-земљишта оградио, а део није, не значи да исти нема право својине са свим овлашћењима из члана 3. Закона о основама својинскоправних односа на целокупној непокретности на којој је уписан као сопственик у јавним књигама.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић